

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne eller kurs: Historia 3

Tema: Historiebruk: Museer och utställningar

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Olika metoder för att söka, bearbeta och sammanställa historiskt källmaterial, till exempel genom arkiv, muntlig historia eller digitala media. Hur historia används inom kulturarvssektorn, till exempel arkiv, bibliotek och museer utifrån ett regionalt eller lokalt perspektiv.

Betygskriterium (E)

Eleven kan utförligt och nyanserat redogöra för några historiska skeenden och händelser som har använts på olika sätt samt utförligt och nyanserat förklara varför de har använts olika. Dessutom ger eleven några exempel på olika sätt att använda historia och värderar med nyanserade omdömen deras betydelse för nutida skeenden och händelser.

[Gy11, Historia 3]

Lärarledda instruktioner

1. **Introduktion till museer och utställningar** (10 min)
 - Presentera vad ett museum är och dess syfte.
 - Diskutera olika typer av museer (historiska, konst, vetenskapliga).
 - Ge exempel på kända museer och deras utställningar.
 - Ställ frågor om elevernas egna erfarenheter av museer.
2. **Diskussion om historiebruk** (15 min)
 - Gå igenom begreppet historiebruk och dess olika former.
 - Diskutera hur museum använder historia i sina utställningar.
 - Ge exempel på exempelvis politiska, kommersiella och akademiska syften med historiebruk.
 - Dela in eleverna i smågrupper för att diskutera konkreta exempel.
3. **Källkritik och källmaterial** (15 min)
 - Presentera vikten av källkritik i relation till museers utställningar.
 - Diskutera olika källtyper som används i museer.
 - Ge exempel på både primära och sekundära källor.
 - Genomför en kort övning där eleverna bedömer en källa.
4. **Avslutande reflektion och frågor** (10 min)
 - Sammanfatta vad eleverna har lärt sig om museer och

historiebruk.

- Öppna för frågor och diskussioner kring ämnet.
- Be eleverna reflektera över hur de kan se historiebruk i sitt eget liv.
- Ge en kort introduktion till nästa lektion.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Museers roll i samhället.** Museer fungerar som viktiga institutioner för bevarande av historia och kultur. De erbjuder en plats där människor kan lära sig om det förflutna genom utställningar och program, vilket främjar förståelsen för vår historia.
- **Historiebruk i museer.** Museer använder historia för att skapa berättelser som kan variera beroende på vem som berättar. Detta kan påverka hur folk uppfattar historiska händelser och dess betydelse.
- **Källkritiska metoder.** Att kunna bedöma källors trovärdighet och relevans är centralt för att förstå och värdera historiska berättelser presenterade i utställningar.
- **Kulturarv och identitet.** Museer bidrar till att forma vår kultur och identitet genom att bevara och skildra våra gemensamma historiska erfarenheter och kulturella uttryck.
- **Digitalisering av museer.** Många museer har anpassat sig till den digitala tiden med virtuella utställningar och online resurser som förbättrar tillgängligheten av historiskt material.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Museum	En institution som samlar och bevarar kulturella och historiska objekt för att utbilda allmänheten.	Från grekiska 'mouseion' som syftade på en plats för musorna.
Historiebruk	Olika sätt på vilket historia används i dagens samhälle, inklusive utbildning och politik.	Består av 'historia' och 'bruk', där 'bruk' refererar till hur något används.
Källkritik	Analysen av källors trovärdighet och vem som står bakom dem.	Beneckar från 'källa', som syftar på ursprunget av information eller material.

Diskussionsfrågor

- A. Hur kan historiebruk i museer påverka vår syn på nutiden?

Diskutera exempel där du tycker historiebruket haft stor betydelse.

- B. Vilka etiska utmaningar ser ni i hur historia presenteras på museer? Hur kan dessa utmaningar hanteras?
- C. På vilket sätt kan digitalisering i museer bidra till eller motverka eftertänksamhet kring historiska skeenden?

Aktivitet

Eleverna delas upp i grupper och får i uppdrag att skapa en mini-utställning om ett valt historiskt tema. De ska använda minst tre olika typer av källor, inklusive en primär källa och skapa en affisch som presenterar deras tema, vilket också inkluderar reflektion över hur de använt källorna i sin utställning. Gruppens resultat redovisas för klassen i form av en kort presentation.

Exit-ticket

Fråga

Vad har du lärt dig om museers roll i samhället?

Hur kan historiebruk påverka vårt beslutsfattande?

Vilka typer av källor är mest tillförlitliga i museer?

Hur bedömer vi källors trovärdighet?

Ge ett exempel på digitalisering av museum.

Vad betyder kulturarv för dig?

Vad var mest intressant i dagens lektion?

Vilken fråga skulle du vilja ställa angående ämnet?

Svar

Eleverna ger egna exempel på museers funktioner.

Exempel på historiska händelser som påverkar nutida politiska val.

Diskussion kring primära och sekundära källor.

Genom att använda källkritiska metoder.

Exempel på virtuella utställningar.

Eleverna ger personliga reflektioner.

Öppen fråga för reflektion.

Uppmanar till fortsatt nyfikenhet.

Hemuppgift

Eleverna ska valt ett museum och besöka det antingen fysiskt eller digitalt. De ska skriva en sammanfattning (2-3 sidor A4) av vad de lärde sig om dess utställningar och diskutera hur historiebruk visades i museets presentationer och utställningsformat. Reflektera också över hur museet bemöter sin publik och vilken inverkan det kan ha på samhällskunskapen.

Citat

"Historia är inte bara en samling av fakta, utan ett sätt att förstå vår plats i världen." – William Faulkner, 1948. Detta citat fångar essensen av varför vi studerar historia, särskilt i kontexten av museer och deras framställningar av vårt kulturarv.

Tags: [Lektion](#)